

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन

धुळे जिल्हा

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

फक्त कार्यालयीन उपयोगासाठी.

जिल्हा सामाजिक

व
-

आर्थिक समालोचन

जिल्हा - धळे.

१९८८-८९

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,

महाराष्ट्र शासन,

मुंबई.

दृष्टीक्षोपात जिल्हा [१९८८ - ८९]

जिल्हा:- धुळे.

अ. क्र.	बाब	परिमाण	जिल्हा	महाराष्ट्र
१	२	३	४	५

एक] प्राकृतिक रचना

अ] भौगोलिक स्थान

१] उत्तर अक्षांश	अंश	२० ^० .३८ ते २२ ^० .०३	१६ ^० .४ ते २२ ^० .१
२] पूर्व रेखांश	अंश	७३ ^० .४७ ते ७५ ^० .१५	७२ ^० .६ ते ८० ^० .९

ब] हवामान

तपमान

		१९८८	१९८६
१] किमान	सेल्सियस	१०.८	५.१
२] कमाल	सेल्सियस	४२.६	४६.०
३] पर्जन्य [सरासरी]	मि. मी.	९०९	उ. ना.

क] प्रशासकीय विभाग

१] तालुके	संख्या	१०	३०३
२] पंचायत समित्या	संख्या	१०	२९८
३] टंचाईग्रस्त तालुके १९८७-८८	संख्या	-	१३०
४] एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	१०	२९८
५] शाहरे	संख्या	७	३०७
६] गावे एकूण	संख्या	१,५३२	४१,८३३
१] निर्जन	संख्या	१६	२,४७९
२] वस्ती असलेली	संख्या	१,५१६	३९,३५४
७] क्षेत्राफळ	चौ. कि. मी.	१३,१५०	३,०७,६९०

दोन] प्रशासकीय संस्था [३१-३-१९८९]

१] पंचायत समित्या	संख्या	१०	२९८
२] महानगरपालिका	संख्या	-	११
३] नगरपरिषदा	संख्या	७	२२२
४] कटक मंडळे	संख्या	-	७
५] ग्रामपंचायती	संख्या	९५२	२५,१८२
६] पोलीस स्थानके	संख्या	२४	८०८
७] पोलीस आउट पोस्ट	संख्या	२७	१,२१६

[१.१२.८९]

[१.१२.८८]

दृष्टीक्षोपांत जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
तीन]	<u>लोकसंख्या [१९८१ जनगणनेप्रमाणे]</u>			
१]	ग्रामीण लोकसंख्या	आकडे हजारात	१, ६५०	४०, ७९२
२]	नागरी लोकसंख्या	आकडे हजारात	४००	२१, ९९३
३]	एकूण लोकसंख्या	आकडे हजारात	२, ०५०	६२, ७८४
४]	अनुसूचित जातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात	८६	४, ४८०
५]	अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	४.१८	७.१४
६]	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्या	आकडे हजारात	८३१	५, ७७२
७]	अनुसूचित जमातींची लोकसंख्येची टक्केवारी.	टक्केवारी	४०.५३	९.१९
८]	पुरूष	आकडे हजारात	१, ०४३	३२, ४१४
९]	स्त्रिया	आकडे हजारात	१, ००७	३०, ३६९
१०]	स्त्री-पुरूष प्रमाण	१००० पुरूषांमध्ये स्त्रियांचे प्रमाण	९६६	९३७
११]	घनता	दर चौ. कि. मी. क्षेत्रातील लोकसंख्या	१५६	२०४
१२]	<u>साक्षरतेचे प्रमाण</u>			
१]	एकूण	टक्केवारी	३७.५१	४७.१८
२]	पुरूष	टक्केवारी	४८.६१	५८.७९
३]	स्त्रिया	टक्केवारी	२६.०१	३४.७९
४]	राज्यामध्ये जिल्ह्याचा क्रमांक	संख्या	२०	-
चार]	<u>कृषि [अस्थायी]</u>			
१]	भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	१, ४३८	३०, ७५८
२]	जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्यांची भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी.	हजार हेक्टर	५७४	५, ४०९
३]	शोतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ]	बिगर शोती वापरता खाली जमीन	हजार हेक्टर	२२	१, ०८१
ब]	पडीत आणि लागवडी लायक नसलेली जमीन.	हजार हेक्टर	६१	१, ७२०
	एकूण [अ + ब]	हजार हेक्टर	८३	२, ८०१

. वृष्टीक्षोपात जिल्हा पदे चालू. . .

१	२	३	४	५
४]	पडीत जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली इतर जमीन			
अ]	कायम गुरे चरण आण्ड हजार हेक्टर		५१	१, ५३८
ब]	इतर इतिहास झुडपाखालील जमीन हजार हेक्टर		१	१८०
क]	लागवडी योग्य परंतु पड जमीन. हजार हेक्टर		६	१, ०२७
५]	पडीत जमीन			
अ]	चालू पड हजार हेक्टर		१९	१८७
ब]	इतर पड हजार हेक्टर		४१	१, ०१५
६]	पिकाखालील क्षेत्र			
अ]	पिकाखालील निव्वळक्षेत्र हजार हेक्टर		६७५	१७, ८८१
ब]	दुसोटा क्षेत्र हजार हेक्टर		३२	२, २५०
क]	एकूण पिकाखालीलक्षेत्र हजार हेक्टर		७०८	२०, १३१
७]	ओलित क्षेत्र			
अ]	निव्वळ ओलित क्षेत्र हजार हेक्टर		४६	२, ०९१
ब]	एकूण ओलित क्षेत्र हजार हेक्टर		६०	२, ६८९
८]	महत्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र [अन्नधान्ये] हजार हेक्टर		२७	१४, १२३
९]	वहित धारणा जमीन [अंतिम]		१९८०-८१	१९८५-८६
अ]	२ हेक्टर पेक्षा कमी संख्या शोकडयात		८१३	४५, ९१६
ब]	२ ते १० हेक्टर संख्या शोकडयात		१, १७७	३२, ७३८
क]	१० हेक्टर पेक्षा जास्त संख्या शोकडयात		७९	२, ३५९
१०]	जमीन महसूल वसुली [१९८८-८९] लाखा समये		८७	१, ४००
११]	जिल्हा परिषदांचा उपकर [१९८८-८९] हजार समये		६, २७०	उ. ना.
१२]	पंचायत समित्यांचा उपकर [१९८८-८९] हजार समये		उ. ना.	उ. ना.
पाच]	<u>पशुसंवर्धन [पशुगणना १९८७ अस्थायी]</u>			
१]	पशुधान संख्या हजारात		१, ४०९	३३, ८८९
२]	गाई व बैल संख्या हजारात		७१८	१६, ८८२
३]	म्हशी व रेडे संख्या हजारात		१४५	४, ६०५
४]	मेंढया संख्या हजारात		१३६	२, ७७४
५]	शोळया संख्या हजारात		३९३	९, १०३
६]	कोंबडया व बदके संख्या हजारात		७८८	२४, ६२७
सहा]	<u>सहकार [१९८८-८९]</u>			
१]	सहकारी संस्था संख्या		३, २३३	९२, ५०७
२]	प्राथमिक कृषी सहकारी पतसंस्था संख्या		६०३	१८, ५०९
३]	प्राथमिक कृषी सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या संख्या हजारात		३३५	७, ०२५
४]	दुग्धा शाळा संस्था संख्या		९१८	१२, ९६०
५]	प्राथमिक कृषी पत संस्थांनी रु. कोटीत विलेले कर्ज.		३९	७१५

दुष्टीक्षोपात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
अ) जल सिंचन				
१] पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्याखालील लाभक्षेत्र				
अ] मोठे प्रकल्प	संख्या	-		१७
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	-		-
ब] मध्यम प्रकल्प	संख्या	७		१४०
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	५८		उ. ना.
क] लघु प्रकल्प [पृष्ठभाग]	संख्या	१०९		१,३८९
लाभ क्षेत्र	हजार हेक्टर	३६		उ. ना.
ड] सिंचन विहिरी खाली भाजणारे क्षेत्र [१९८६-८७]	हजार हेक्टर	३६		१,१९९
अ) उद्योग [१९८८ अखेर]				
१] नोंदणी कृत कारखान्यांची संख्या	संख्या	३४७		२५,८३९
२] नोंदणीकृत चालू कारखान्यांची संख्या [उत्पादन चालू असलेले]	संख्या	३१९		२१,७८५
३] साखार कारखान्यांची संख्या [चालू असलेले खाजगी धारण]	संख्या	४		११६
४] साखार कारखान्यातील साखार उत्पादन.	हजार टन	१२०		२,६२९
५] सर्व सूत गिरण्यांची संख्या	संख्या	४		१२१
ब) वीज				
१] वीज पुरवठा केलेली गाहरे व खोडी	संख्या	१,४८७		३९,४१३
२] विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या	संख्या	१,४८०		उ. ना.
३] वीज पुरवठा केलेले पंप संघ	संख्या	६१,९३२		१३,९४,३४५
४] गोबर गॅस संयंत्रे	संख्या	७,९४३		उ. ना.
क) सार्वजनिक आरोग्य [१९८८]				
१] रुग्णालये	संख्या	८		७६८
२] दवाखाने	संख्या	३९		१,७९९
३] प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	७८		१,५३९
४] प्राथमिक आरोग्य षट्पाके	संख्या	१		११८
५] एकात्मिक बाल विकास योजना गट	संख्या	१०		१०५
६] अंगणवाडीत उपस्थित राहणारी मुले	संख्या	१,४५,३२१		उ. ना.

दृष्टीक्षेपात जिल्हा पुढे चालू...

१	:	२	:	३	:	४	:	५
अकरा]		<u>शिक्षण</u>				<u>१९८७-८८</u>		<u>१९८८-८९</u>
		१] स्कूण प्राथमिक शाळा	संख्या			१,९७९		५५,५६८
		२] स्कूण शिक्षाकी शाळा	संख्या			६९८		१६,७४६
		३] प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात			२८५		९,९६०
		४] प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात			८		२५८
		५] प्रत्येक शिक्षाकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या			३६		३९
बारा]		<u>दुय्यम शिक्षण</u>						
		१] दुय्यम शाळा	संख्या			२१२		८,८६४
		२] शाळेतील स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात			९०		५,१०१
		३] शाळेतील शिक्षक	संख्या हजारात			३		१६८
		४] प्रत्येक शिक्षाकामागे दुय्यम शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारात			३१		३१
तेरा]		<u>उच्च शिक्षण</u>				<u>१९८७-८८</u>		<u>३०-९-८९</u>
		१] संस्था	संख्या			५९		१,००२
		२] स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारात			७५		१,०१६
चौदा]		<u>अ] प्रौढ शिक्षण १९८८-८९</u>						
		१] प्रौढ शिक्षण केंद्र	संख्या			१,०५०		३०,५५३
		२] प्रौढांची उपस्थाती	संख्या हजारात			२५		५२३
		<u>ब] तांत्रिक शिक्षण</u>						
		१] औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था				४		११२
		१] शासकीय व शासन सहाय्यीत.	संख्या			३		११२
		२] इतर [खाजगी]	संख्या			१		९९
		२] शासकीय व शासकीय सहाय्यीत औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था मध्ये मंजूर झालेल्या जागा.	संख्या			१,४७८		४२,३२८
		३] तांत्रिक व व्यवसायिक शिक्षण संस्था.						
		१] शासकीय व शासन सहाय्यीत	संख्या			४		१६५
		२] इतर [खाजगी]	संख्या			१३		६४५
		४] शासकीय व तांत्रिक व्यवसाय शिक्षण संस्थेची प्रवेश क्षमता.	संख्या हजारात			४		११६
		५] अभियांत्याची संख्या	संख्या			६१		उ. ना.

दृष्टीक्षोपात जिल्हा पुढे चालू...

१	२	३	४	५
पंधारा]	<u>परिवहन आणि दळणावळणा</u>		<u>३१-३-१९८९</u>	<u>३१-३-१९८८</u>
	१] स्कूण रेल्वे मार्ग लांबी कि.मी.		१७२	५, ४३२
	२] रस्त्यांनी जोडलेली गावे संख्या		१, २३१	उ. ना.
	३] स्कूण रस्त्यांची लांबी कि.मी.		८, ३७६	१, ६९, ९२१
	[पृष्ठांकित]			
	४] राष्ट्रीय महामार्गाची लांबी कि.मी.		१२२	२, ९१६
	५] राज्य महामार्गाची लांबी कि.मी.		१, ३८९	३०, ७६१
	६] महत्वाच्या जिल्हा रस्त्यांची लांबी कि.मी.		१, ६३५	३७, ७९८
	७] इतर जिल्हा रस्त्यांची लांबी कि.मी.		१, ६१७	३७, ३५१
	८] ग्रामीण रस्त्यांची लांबी कि.मी.		२, ७४९	६१, ०९७
सोळा]	<u>पिण्याच्या पाण्याचा पुरवठा</u>		<u>१९८८-८९</u>	<u>१९८७-८८</u>
	कठीण गावांची संख्या	संख्या	उ. ना.	६, ७१३
	१] खोड्यांना केलेला पुरवठा	संख्या	४८	उ. ना.
	अ] नळाचा पाणी पुरवठा	संख्या	४३	उ. ना.
	ब] कूप नलिका	संख्या	१	उ. ना.
	क] विहीरी	संख्या	४	उ. ना.
	२] टँकर्स किंवा बैलगाडीने पुरवठा केली जाणारी गावे	संख्या	१७	उ. ना.
	३] योजनेत समाविष्ट करावयाची गावे.	संख्या	उ. ना.	उ. ना.
सतरा]	<u>घारबांधणी [१९८८-८९]</u>			
	भूमिहीन कामगारांसाठी बांधलेल्या झोपड्या.	संख्या	१, ०१५	उ. ना.
अठरा]	<u>स्कात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम</u>			
	१] दारिद्र्य रेषोखालील कुटुंबे [१९८३-८३]	संख्या लाखात	१. ७९	४७
	२] मार्च १९८९ पर्यंतचे लाभार्थी		[३१-३-१९८९] पर्यंत	[३१-३-८८] पर्यंत
	१] जुने लाभार्थी		२, ९४३	१, ०८, ७४९
	२] नविन लाभार्थी		९, ६०१	१, २९, ३६९

दृष्टीक्षोपात जिल्हा पुढे चालू...

१	:	:	२	:	३	:	४	:	५
श्रकोणावीस]									
<u>रोजगार निर्मिती [१९८८-८९]</u>									
	अ]	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस [कोटीत]		०.७१		८.१३		
	ब]	राष्ट्रीय ग्रामीण रोजगार कार्यक्रम	मनुष्य दिवस [कोटीत]		०.१३		२.५९		
	क]	ग्रामीण भूमिहीन रोजगार कार्यक्रम	मनुष्य दिवस [कोटीत]		०.१६		२.५९		
वीस]									
<u>आदिवासी कल्याणकारी योजना [१९८८-८९]</u>									
	अ]	आदिवासीकरिता आश्रमशाळा	संख्या		५४		उ. ना.		
एकविस]									
<u>मागास वर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना [१९८८-८९]</u>									
	अ]	मागास वर्गीयांसाठी वसतीगृहे	संख्या		१५२		उ. ना.		
बावीस]									
<u>जिल्हा नियोजन [१९८८-८९]</u>									
	१]	वाषिर्क योजनेतील मंजूर तरतूद	रु. कोटीत		१८.५६		२,४३०		
	२]	अनुषोषा भारन काढण्यासाठी तरतूद	रु. कोटीत		१०.६९		४००		
तेवीस]									
<u>नागरी पुरवठा</u>									
	१]	रास्त भावाची दुकाने [१९८८-८९]	संख्या		१,०४२		३४,५९६		
	२]	पुरविलेला स्कूण साठा [१९८८-८९]	हजार टनात		५		उ. ना.		
	३]	शासकीय गुदामे [३१-३-१९८९]	हजार टनात		४१		१,१२५		
	४]	साठवण्याची क्षमता	हजार टनात		२०		७२८		